

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 6
Félévre . . . 24 kor. Egy órára . . . 2
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Világ folyása.

Kormányválság Portugáliában.

Portugáliában a konzervatív kormány megbukott és a szabadelvűek kezébe került az ország vezetése. *Lisszabonból* táviratozzák, hogy a király tegnap *Hintze Ribeiro* miniszterelnöknek az egész kabinet nevében benyújtott lemondását elfogadta és az új kabinet alakításával *Miranda Pereira*-t, az országgyűlés szabadelvű pártjának vezérét bizta meg. *Hintze Ribeiro* 1903 február 28-án jutott kormányra. Hir szerint a kabinet lemondásának egyik oka az volt, hogy konzervatív, illetőleg klerikális körökben nagy elégedetlenséget keltett a király külsőben álló külföldi utazása. Az ultramontanok attól tartanak, hogy a király, aki Londonba megy látogatónak *Edvard* angol királyhoz, ez alkalommal ellátogathat Franciaországba is, amelynek kormánya tudvalevőleg háborúban áll a pápával, sőt még talán az olasz királyt is meglátogatja Rómában.

Az olasz képviselőház feloszlata.

Mint *Rómából* táviratozzák, a hivatalos lap tegnap este tetre közzé a királyi rendeletét, amelylyel feloszlatta a képviselőházat. Az új választásokat november 6-ikára, a pótválasz-

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A tündérmese vége.

Irta: *King Egerton Maude*.

Mindennel meg volt az én mesém hősnője házasetében elégedve, csak egygyel nem, azaz, hogy mamává kellett lennie, mert ez a kis lírai intermezzo — mint ő mondta — elfujta arcának irigyelt rózsáit, s olyan nyomokat hagyott hátra, a mit Évának egyetlen leánya se kerülhet el, ha belekóstol a tudás fájának gyümölcsébe. Azzal ugyan nem vádolhatom, hogy soha nem gondolt az ő szépségének megrontójára, a baby-re, csak úgy általában. S volt eset rá, hogy ha a modern élet zajos frivolitásai egy-egy napra az elmaradhatatlan migrén miatt otthon marasztalták: még mulatóságot is talált a kis leány mókáiban. Néha talán többet is, mint a vasárnap délutáni pingpongnál.

Lehet, hogy most is az ő kis Arankájára gondolt, mert mikor a kis hivatlan vendég az öt órai teánál betoppant, a kis mama arca fölvidult.

— Anyuska, mondta a kis jószág, nem mégy ma el? Ha nem, maradj velem az este s fektess te le.

Igy történt, hogy a tea után a kis mama a gyermekszobába lépett s a mint a hanyag úri dámáknál rendszerint szokás, semmit sem talált elég jónak.

— Edes istenem, kiáltotta felháborodva, nincs ennek a szegény gyermeknek melegebb hálóköntöse? Voltak azok a váncosok szel-

tásokat november 13-ára, a parlament új ülészakának megnyitását pedig november 30-ára tűzték ki.

A kormánypárt nagy reménnyel indul a választási küzdelembe. A szélső baloldali pártok szövetsége ugyanis teljességgel fölbomlott. A szocialisták, republikánusok és radikálisok, akik eddig szövetségársak voltak, most mindenütt a legdühösebb ellenségekként állanak szemben egymással.

A spanyol trónörökös nő halála.

Már tegnapi számunkban közöltük, hogy *Mária de las Mercedes* aszturiai hercegnő gyermekágyban meghalt. Minthogy *XIII. Alfonz* spanyol királ még nőtlen és Spanyolországban a trónöröklés a női ágra is kiterjed, mindaddig, míg a király meg nem házasodik és gyermeke nem születik, legidősebb nővére tekintendő a trón örökösének. A most elhunyt hercegnőn kívül még egy nővére van a királynak, *Mária Terézia* infánsnő, aki 1882. november 12-én született és most jár jegyben egy bajor királyi herceggel. Ő azonban a trónra már nem tarthat számot, mert nővérenek, az aszturiai hercegnőnek, *Károly* bourbon szicíliai herceggel kötött házasságából három gyermeke, még pedig két fia és egy leánya született, így tehát, ha *XIII. Alfonz* király magtalanul halna is el, a most elhunyt

lőztette? Hol hál? Itt? Nem kap itt légvágást? . . . S még száz más kérdést.

A dada, a ki már három éve ápolta a kicsit s annak *igazi* mamája volt, mert éjjel-nappal szakadatlanul mellette volt s gyermekbetegségeiben úgy dédelgette, mintha az övé lett volna, nem sokat adott se a nagynénik, se a doktorok hülyeségére; de legkevesebbet a mamáéra, a ki csak akkor látta a kis Arankát, ha az legszebb ruhába öltöztette, pár percze a hivatalos pukedlire megjelent. Azért hát szó nélkül mutatott az ágyacskán már elkészítve volt éjjeli holmikra.

— Még mindig olyan hidegek a lábacskaí, mint azelőtt? kérdezte a mama, mialatt meglehetősen ügyetlenül hozzáfogott, hogy a kis lány harisnyáit lehuzza.

— Mióta én vagyok mellette, sohase tapasztaltam, hogy hideg lábai lettek volna.

— Azt meg kell adni, hogy jobb színben van, mint mikor utoljára én fürdettem meg. S milyen nagy lett!

— Volt ideje megnőni. Mondta szárazon a dada. S azzal sértett önérzete miatt magát kifujandó, elhagyta a szobát.

Ilyenformán a mama kelepcebe jutott. Neki kellett a gyermeket levetkőztetni és megfürdetni.

Hej, kicsoda ritka szórakozás volt ez a kis Aranka részére. A fürdőből — nem is sirva, hogy anyja lepedőbe takarja — azon vizesen anyja ölébe ugrott.

— A ruhám! Az istenért! kiáltotta kétségbeesve a mama, de a baleset megtörtént, legokosabb volt tehát nevetni hozzá.

És a kis mama olyan jóízűen nevetett, mint talán soha életében és csodálkozott,

hercegnő legidősebb fiára szállana a trón. Ez a kis fiú, aki szintén az *Alfonz* nevet viseli, 1901 november 30-án született s mint Madridból jelentik, most meg fogja kapni az *Aszturia hercege* címet.

A trónörökös nő váratlan halála Madridban nagy gyászt keltett. Az országgyűlés a hercegnő temetéséig lefüggesztette üléseit. A királyi udvar hat hónapig mély gyászt és három hónapig félgyászt fog viselni az elhunyt hercegnőért. A spanyol fővárosban minden színház és mulatóhely zárva van. A hercegnő holttestét bebalzsamozták és ma viszik át az Escorialban levő királyi sirboltba. A királynő és az udvarhölgyek a fiatalon elhunyt hercegnő holttestét karmelita-apácza ruhába öltöztették; a ravatal a királyi palota kápolnájában van föllállítva, ahol a közönség megtekintheti a halottat.

Az orosz-japán háború.

Mukden körül a harc még egyre tart. Sőt hétfőn az oroszoknak némi sikereik is voltak. Visszafoglalták régi hadállásaikat a Sakhó balpartján és e sikertől felbátorítva, ezen a ponton újra támadólag léptek föl. A *Berliner Tageblatt*-nak erről a harczról a következőket jelentik *Szent-Pétervárról*:

Hétfőn délelőtt 11 órakor sikerült az oroszoknak a japán cenzentrumot áttörniök s több

hogyan lehetnek olyan rossz anyák, akik nem gondolnak gyermekükre, mikor azokkal bibelődni olyan kedves . . .

— Jaj, édes anyuskám, könyörgött a kis lány, engedj ma nálad aludnom!

Ez olyan ritka szerencse volt, amiben a kis Arankának csak egyszer egy évben, születésnapján volt része. Pedig hányszor emlegette ezt a dadának! Coreggio szárnyas angyalkáit az ágy felett valóságos angyaloknak nézte s ha éjjel álmából felriadt, megtapogatta, hogy vajjon ott vannak-e még? . . . Ó! Az nagy gyönyörűség volt ám az anyuska ágyában aludni.

— No jó, hát ma velem alszol.

— Ó! sóhajtott Aranka és anyjára támaszkodott. Többet nem tudott szólni, mert szive úgy tele volt, mint egy mézzel megrakott méhecske.

— Ezenkívül még más örömet is tartogatok én fenn részedre, — mondta az anyja s szeretettel nézett a gyermeknek kíváncsiságtól nagyra nyílt szemébe.

— Mit szólnál hozzá, ha tavaszkor, az első szép napon kettecskén — és senki más — beleülne egy automobilba s kirándulnánk a zöldbe? Jó messzire az erdőbe, a hol senkit se látunk s ott anyi ibolyát szednénk, hogy az egész motor tele lenne vele s azután ott künn maradnánk egész nap s csak késő este jönnénk haza . . . Jó lenne az?

— Jó! Jó! Jó! ujongott Aranka. És azután? Ha elmúlik a tavasz, jön a nyár; a nyár után az ősz és az ősz után a tél s akkor mindig újabb és újabb mulatságot találunk ki. Nemde?

— Igen, igen. Csakhogy, ha azt én mind

ágyut elfoglaltak és néhány száz japánt foglyul ejtettek. A japánokat messzire hátravetették, úgy hogy egyes csapataik helyzete nagyon válságos. *Kuropatkin* maga vezette a támadást. Az itteni vezérkarban mindazáltal az a vélemény, hogy a döntés nem a centrumban, hanem a keleti szárnyon lesz. A csata teljes erővel folyik.

A Tokióból érkező jelentésekkel homlok-egyenest ellenkezik a következő távirat, amelyet a berlini *Lokalanseiger* kapott *Mukdenből*: Október 15-én és 16-án a mandzsúriai hadsereg egész arcvonalán folyt a harc. Az orosz csapatok megtartották összes hadállásaikat, sőt egyes pontokon az ellenség makacs ellenállásának megtörése után támadólag léptek föl és előrenyomultak. 16-án este 6 órakor három orosz ezred elkeseredett harc után kiverte a japánokat Huansántól délnyugatra levő megerősített hadállásukból s elvett tőlük ez alkalommal nyolcz ágyut. 17-ére virradó éjjel a japánok három erős támadást intéztek a Sakhó mentén levő orosz állások ellen. Az oroszok háromnegyed óra hosszat tartó gyilkos tüzeléssel visszaverték őket. A japánok vesztesége igen nagy. A sötétség ellenére egy orosz üteg is résztvett a harcban. Délután 11 órakor újra kitört a harc az egész arcvonalon. Az orosz vezérek biznak a győzelemben. Az orosz gyálogság újra bebizonyította, hogy kitűnő a támadásban is. A japánok sztratégiai helyzetét most kedvezőtlennek tartják.

— **A városi tanács ülése.** Tegnap délután a városi tanács *Vio Ferencz* dr. polgármester elnöklése alatt ülést tartott. Jelenvoltak: *Cosulich* lovag, *Dall'Asta* dr., *Dumich* M., *Ossoinack* G., *Sirola* A., *Luppis* A. F. és *Smoquina* A. F.

A tanács a napirend tárgyalására áttérve, elhatározza, hogy a vadásztársaság által bérelt

helyiséget a társaságnak felmondja, vagy pedig a házbért felemeli.

A *Via Batthyányban* lévő *Ciotta-ház* lakóinak kérelmét, hogy a ház mellett álló fabódé, mint tűzveszélyes, távolíttassék el, a tanács az előadó indítványára és tekintettel arra, hogy a fabódé nem közvetlenül határos a szóban forgó házzal, sem pedig a levegőt és világosságot nem zárja el, — elutasítja.

A *polgármester* jelenti, hogy kevéssel az ülés kezdete előtt megjelentek nála a *Branchetta* fivérek, akik az új menedékház építésére már 460.000 koronát ajándékoztak és most még 70.000 koronát ajánlottak fel. Így most már csak 30.000 korona szükséges a menedékház építési költségeire. A tanács elhatározza, hogy az adakozóknak leghálásabb köszönetét fogja kifejezni. A polgármester az adakozásról a képviselőtestület ülésében jelentést fog tenni a végett, hogy a bőkezű adakozóknak azt ismételtlen megköszönjék.

A *drenovai paplak* javítására szükséges 200 korona költségtöbbletet megszavazzák.

150 koronát megszavazzák a *Reccina* folyóban felállítandó négy zsilip beszerzésére.

A város kötelékébe felvételnek: *Romanov* Rezső, *Vascotto* Dániel és *Musatti* János.

A városi hivatalok számára szükséges fa és szén szállításával a legolcsóbb ajánlattevőket, még pedig *Rosich* Antalt és társát (fa) és *Mariacevich* Sándort (szén) bízták meg.

Az utcászeprést és öntözést az 1905. évre *Schnorr* G. jelenlegi vállalkozó az eddigi feltételek mellett továbbra is megkapja.

Az ülés délután 1 óra 10 perczkor ért véget.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

elmondom, ami a fejemben van, sohase jutunk az ágyba.

— Sohse jutunk az ágyba? Ismételte a boldog kis leány. Hát együtt aluszunk? . . . Ó édes anyuskám, engedd meg, hogy veled háljak, olyan régen nem háltam már veled!

Ez a kérés egy kissé ugyan kibozta sodrából a mamácskát, de mivel már benne volt a nagylelkűségben, azt gondolta magában: isten neki!

— Még nyolcz óra sincs ugyan, vetette ellen, de hát legyen meg az akarod. Felhózatok egy csésze levest s aztán lefekszünk. Előbb azonban el fogok mondani neked egy szép tündérmesét. De mondd csak, nem szoktál te lefekvés előtt imádkozni?

— Dehogynem, mondta a kis leány. Így ni. S feltérdelve az ágyban, összetett kezekkel kérte az istent, hogy hozza haza a papát Dél-Afrikából, hogy tartsa meg egészségben az ő édes mamáját s hogy engedje őt jónak lenni.

— Miért kéred, hogy engedjen jónak lenni? kérdezte a mamája.

— Azért, — volt a talpraesett felelet, — mert minden gyerek rossz. De most hadd halljuk a mesét.

És a kis mama elővéve mindent, amit valaha hallott, elmesélte a jó és a rossz tündér vetélkedését, akik arra fogadkoztak, hogy melyik tudja a maga részére csábítani a király leányát?

Gyönyörű szép mese volt ez, lehetetlen volt sirás nélkül végighallgatni s a kis Aranka annyira felbuzdult, hogy egész sereg fogadalmat tett az anyjának.

— Én is olyan jó leszek, mint a kis királyleány. Én is odaadom az uzsonnámat a szegény gyermekeknek. Én se leszek irigy, haragos, bosszuálló. Olyan jó leszek, mint te vagy, édes anyuskám! . . . De most mondd el, mit tudott a rossz tündér? . . . Én nem hiszem,

hogy az ki tudott fogni a jó tündéren, mert hiszen ez, mint te mondtad, olyan erős volt, hogy száz rosszal is megvívott. Vagy nem úgy mondtad?

— Eppen erről akarok most beszélni, — mondta az anyja. — Tehát a rossz tündér —

De mielőtt folytathatta volna, a küszöbön megjelent egy szobalány s jelentette, hogy *Morrison* őrnagy kívánja tiszteletét tenni.

— *Morrison* őrnagy? — Ismételte az aszszony, nem a legkellemesebben meglepve.

— Csak nem mégy le, anyus? — kérdezte a megrémült kis lány. Megigérted.

— Édes szívem, én nem tudtam, mikor megigérted.

De a kis lány vérszemet kapott s odaállva nagy hetykén a szobalány elé, parancsoló hangon így szólt:

— Mondja meg az őrnagy urnak, hogy elmehet.

— Ugyan — ugyan Aranka, hogy lehet valaki ilyen goromba? Így nem szabad senkit elutasítani.

— De hát okvetlenül látni akarod őt? okvetlenül? kérdezte a leánya megrémülve.

A szobalány egy szó, egy hang nélkül hallgatta az érdekes párbeszédet.

— Jövök, mondta a mama s a gyermek feje felett loppal egy pillantást vétett a tükörbe.

A szobalány menni készült; de a kis leány megállította.

— Mondja hát az őrnagy urnak, hogy várjon, míg a mama befejezi a tündérmesét. . . . És ha lemegy, mikor jössz vissza! Hamar?

A szobalány eltávozott.

— Édes cziczuskám, hát már elfelejtetted a jó királyleány meséjét? Nem akarsz te is olyan lenni? En nem jöhetek rögtön vissza, de ha szépen lefekszel és elalszol, mire felébredsz, melletted leszek . . .

LEGUJABB.

— *Táviratok és telefon-hírek.* —

Az ellenzék harozza Tisza ellen.

Budapest, okt. 19. Az országgyűlési függetlenségi párt tegnap este tartott tanácskozásán elhatározta, hogy *nagy vitát indít az olasz provizórium tárgyalása során.* *Polonyi* Géza indítványára háromtagú vitarendező bizottságot alakítottak. Kiküldtek ezenkívül még egy bizottságot *tiltakozó irás* megszerkesztésére, amelyet a képviselőház elé fognak terjeszteni és amelyben rámutatnak arra, hogy a kormány a törvény ellenére rendeletekkel kormányoz és ezzel súlyos alkotmányosértést követett el. Azt, hogy az olasz provizóriumot megobstruálják, senki sem indítványozta.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 19. A képviselőház mai ülésén már megjelentek a porondon a függetlenségi párt vitarendezői: *Tóth* János, *Leszkay* Gyula és *Kubik* Béla. A bal folyosón az ülést konventikulum előzte meg. *Tisza* István gróf miniszterelnök hűveivel beszélgetett a kormánypárton.

Perczel Dezső elnök 10 óra 30 perczkor megnyitja az ülést.

Kubik Béla arra kéri az elnököt meg a jegyzőket, hogy a bejelentendő dolgokat hangosabban adják elő, hogy a képviselők hadd hallják, hogy miről van szó.

Perczel Dezső elnök: Ugy én, valamint a jegyző urak is, legjobb tudásunk szerint teljesítjük kötelességünket.

Aranka felugrott anyja öléből.

— Az egy csunya, rossz bácsi! És én gyűlölöm őt, gyűlölöm őt. És elkezdett keservesen zokogni.

Kritikája sokkal igazabb volt, semmint gondolta, éppen azért nagyon kellemetlenül érintette az anyját.

— De Aranka, az istenért, ne sirj, mint valami kis gyerek. És ha engem szeretsz, szeresd barátaimat is.

De bizony Arankát nem lehetett megnyugtatni, tovább sirt, mint a záporosó s mikor anyja eltávozása után a dada jött, hogy a leánykát lefektesse, folyton duruzsolt magában.

— Tudtam ugyis, hogy ez lesz a vége. Hogyan is tudna ő egy éjjelt itt tölteni?

De a kis lány közbevágott:

— Ó? Mért mondja a mamának: ő? Az olyan csunya.

S mialatt így vitakoztak, ki jelent meg a szobában? A mama! Az őrnagy urtól annak nagy meglepetésére röviden, hidegen elbucszott, úgy, hogy aligha fog még egyszer látogatást tenni. A mama pedig ment a leányához.

Ez volt aztán az öröm, a vigalom.

Aranka felugrott az ágyra s szüntelenül azt kiabálta:

— Hurráh! Éljen! A mamuska éljen! Ugy, hogy a mamának az örömtől szinte kipirult az arca.

De Aranka azért a mese végéről se feledkezett meg.

Anyja nyakába borult s azt kérdezte:

— Hát most mondd meg, anyuskám, melyik tündér lett hát a győztes? A jó-e, vagy a rossz?

— Azt hiszem, felelte a kis mama, nem, *biztosan tudom*, hogy a jó.

Az interpellációs könyvből *Lendl* Adolf és *Nessi* Pál jegyezték be interpellációkat.

Napirend: az olasz provizóriumra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Bernáth Béla félremagyarázott szavainak helyreigazítása címén kér szót.

Kubik Béla: Hol vannak a miniszterek?

Gabányi Miklós: Miért nem teljesítik kötelességüket?

Kubik Béla: Minisztereket kérünk!

Az elnök kéri a képviselőket, hogy hallgassák meg a szónokot.

Kubik Béla: Az illem úgy kívánja, hogy a miniszterek itt legyenek!

Bernáth Béla helyreigazítja félreértett szavait.

Nagy Sándor (függetlenségi párti) a javaslat ellen szól és csatlakozik *Krasznay* Ferencz határozati javaslatához.

Nagy Ferencz volt államtitkár a javaslat mellett szól föl. Véleménye szerint az ellenzék nem foglalkozott volna olyan behatóan a javaslattal, ha annak közjogi vonatkozása nem volna. Reflektál az eddigi felszólalók egyes kijelentéseire és kimutatja, hogy az 1899. évi XXX. törvényzikk nemcsak hogy megsértve nines, hanem a végletekig megtartották. Szó szerint idéz egy passzust *Szell* Kálmán beszédéből, ahol maga *Szell* is elismeri, hogy ez a törvény a rendes törvényhozói uton is megváltoztatható s ehhez nem kell pártközi megegyezés.

Kossuth Ferencz azt veszi ki *Nagy* Ferencz beszédéből, hogy szerinte az olasz szerződés egyoldalulag nem is volna fölmondható.

Tisza István gróf miniszterelnök felolvassa magát a törvényt, amelyből világosan kitűnik, hogy bármelyik fél fölmondhatja a szerződést. Ha ez nem így volna, akkor nem az 1899. évi XXX. törvényzikk mellett, hanem ellene kellene küzdeni.

Polonyi Géza személyes kérdésben szólal föl.

Következnek az interpellációk.

Lendl Adolf, tekintettel az idő előrehaladt voltára, interpellációjának szombatira való elhalasztását kéri, amibe a Ház beleegyezik.

Ezzel az ülés délután két órakor véget ért.

Holnap ülésén a képviselőház az olasz provizóriumról szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatja.

Koburg Fülöp herceg ügye.

Budapest, okt. 19. A honvédelmi miniszteriumhoz — mint annak idején már jelentettük — néhány héttel ezelőtt, mikor *Koburg Lujza* hercegnő ügye a legnagyobb hullámokat verte, tíz budapesti lakos aláírásával beadvány érkezett, amelyben a becsületügyi eljárás megindítását kérték *Koburg Fülöp* herceg, mint a honvédség kötelékébe tartozó altábornagy ellen, ismert családi ügyei miatt. A rendőrség a beadvány ügyében vizsgálatot indított, amelynek során kiderült, hogy a beadvány szerzője és benyújtója *Szeles* Adorján, aki egyébként nem szerepel az aláírók között; kiderült továbbá,

hogy az egyik állítólagos aláíró már egy évvel ezelőtt meghalt, egy másik pedig nem található. Három aláíró azt állítja, hogy *Szeles* Adorján megtévesztéssel vette rá őket az aláírásra, öten pedig azt vallják, hogy aláírásuk tudtuk és beleegyezésük nélkül került a beadványra és nem teszik magukévá. Ennek következtében a honvéd-főparancsnokság — noha *Koburg Fülöp* herceg maga is kérte az eljárás megindítását — nem tartja elrendelendőnek az eljárást.

A háború.

Szent-Pétervár, okt. 19. E hó 18-án éjjel a japánok heves támadást intéztek a Sakhó mellett a Butilev-domb ellen, de az oroszok visszaverték őket. Ujabb összeütközés híre eddig nem érkezett. Dél előtt 10 óráig az összes állásokban nyugalom volt.

Tokió, okt. 19. E hó 16-án *Jamada* dandárparancsnok vezérlete alatt egy csapatot segítségére küldtek a hadsereg balszárnyának, mely az ellenséget Sakhopotól északra megtámadta. Ez a csapat az ellenséget *Veihialoutsu* mellett megverte s két ágyut és két lőszerkocsit foglalt el. Később a csapat *Santankautse* mellett újra visszaverte az oroszok támadását és azután előbbi hadállására vonult vissza. Este 7 órakor orosz csapatok kerítették be *Jamada* csapatát, melynek ember ember ellen való kétségbeesett küzdelemben sikerült az ellenséges sorokat keresztültörnie és eredeti hadállását visszafoglalnia. Eközben a japán tüzérség majdnem minden lovát elvesztette és a tüzekek kénytelenek voltak 9 tábori és 5 más ágyut hátrahagyni. Az ellenség a japán középhadállás ellen megerősítéseket kapott. A japánok vesztesége vasárnap körülbelül ezer ember volt.

Sikkasztás az orosz tengerészetnél.

Berlin, okt. 19. A *Berliner Zeitung*-nak írják *Odesszából*, hogy ott óriási feltűnést kelt az a hír, hogy a fekete-tengeri hajóraj vezetésénél nagy sikkasztásoknak jöttek nyomára. Óriási mennyiségű kőszén, különféle anyag és élelmiszer, melyek a hajóraj részére voltak szánva, hiányzik. *Szebasztopol* parancsnokát, a hajóraj élelmezési főbiztosát és az egyes osztályok vezetőit haditörvényszék elé állították.

Megszökött orosz tisztviselők.

Krakó, okt. 18. A *Naprzod* írja, hogy nyolcz orosz tisztviselő, kiket a magyar-osztrák határra küldtek, hogy lovakat vásároljanak, Svájcba szökött s valószínűleg magukkal vitték a kapott pénzt is. Van köztük egy ezredes, hat magasrangu hivatalnok és egy állatorvos.

A szerb király tanuló társai.

Belgrád, okt. 19. Az ideérkezett francia tiszteket, *Péter* király volt tanuló társait, mindenütt a legnagyobb rokonszenvvel fogadják. A tisztek polgári ruhában járnak, csak tegnap voltak egyenruhában, mikor *Péter* királylyal együtt lefényképeztették magukat. A tisztek kirán-

dulást tettek Zimonyig. Tegnap teaestély volt tiszteletükre a konakban. A király mindnyájukat érdemrenddel tüntette ki. A vendéglátás nyolczvanezer frankjába kerül a királynak, aki minden költséget maga visel.

Burrian nem fizet.

Lipcse, okt. 19. *Burrian* drezdai udvari operaénekest a budapesti magyar királyi operaház igazgatóságának panaszára a magyar bíróság 50.000 korona bírság fizetésében marasztalta el. A magyar királyi operaház igazgatósága végre akarta hajtani az ítéletet, de a drezdai törvényszék és főtörvényszék megtagadták a végrehajtás megengedését. Most a német birodalmi törvényszék is helybenhagyta a két száz törvényszéknek ezt a végzését.

Taussig Ottót elfogták.

Bécs, okt. 19. *Taussig* Ottót, a csődbe jutott *Taussig*-cég volt társfőnökét, aki 700.000 korona követelést behajtott és azután megszökött, a Kanári-szigetek kormányzója tegnap letartóztatta.

Elítélt igazgató.

Budapest, okt. 19. *Zsivanovics* Gábor szerb szocialistát a *Narodine Recz* című szerb lapban közölt cikkei miatt az itteni esküdtszék tizenhat órai tárgyalás után igazgató és rágalmazás büntetésében bűnösnek mondta ki s a bíróság egy évi fogházra és hatszáz korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott az ítélet ellen semmisségi panaszszal élt.

Soós bíró ügye.

Budapest, okt. 19. *Soós* volt törvényszéki bíró ügyét, akit a törvényszék megvesztegetés miatt negyedfél évi fegyházra ítélte el, a királyi Kuria ma tárgyalta. A tárgyalást holnap folytatják.

Lovagias elintézés.

Budapest, okt. 19. A *Brüll* Alfréd és társai ellen történt inzultusból kifolyólag — amelyről tegnapi lapunkban adtunk hírt — *Vida* Jenő tisztviselő provokálta *Tolnai* Ede tisztviselőt, aki tegnap éjjel azt kiáltotta *Brüll* társasága felé:

— Szemtelen zsidók!

A párbaj ma reggel történt meg. Két golyóváltás volt, de sebesülés nem történt.

Érdekes a dologban az, hogy *Tolnai* Ede, a sértő, maga is zsidó volt s csak nemrég hagyta el ősei hitét.

Sikkasztó postatiszt.

Pozsony, okt. 19. Az itteni főpostán *Osetzky* Miksa posta- és távirótiszt ellen az a gyanu merült föl, hogy az utóbbi időben történt bélyegsikkasztásokat ő követte el. Ennek következtében tegnap felfüggesztették állásától és vállatóra fogták. Hosszabb faggatás után töredelmesen bevallotta, hogy már huzamosabb idő óta üzte a sikkasztást olyképpen, hogy a Budapestről érkező bélyegcsomagokat dézsmálta meg. Ezek ugyanis olyan lazán vannak csomagoiva, hogy könnyű szerrel egész lapokat lehet kivenni belőlük a

pecsét megsértése nélkül. Százával küldte a helyégeket külföldre, ahol a bélyegkeskedők és a bélyegbörzék már jól ismerték nevét. A kár 1550 koronára rug. A postaigazgatóság fölküldte az ügyre vonatkozó iratokat a kereskedelmi miniszteriumnak. *Osetzky* egyelőre szabadlábon van; bűnvádi följelentést még eddig nem tettek ellene.

Vasuti összeütközés.

Bordeaux, okt. 19. A Páris felé menő gyorsvonat a pályaudvar közelében összeütközött egy személyvonattal. *Két kocsis kisiklott és tizenkét utas súlyosan megsebesült.*

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai ezentel mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytözsdeben (a Hungária-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

— **Személyi hír.** *Roszner* Ervin báró, fiumei kormányzó, holnap reggel két napra Budapestre utazik.

— **Ebéd a kormányzónál.** Tegnap este nyolcz órakor *Roszner* Ervin báró kormányzónál fényes ebéd volt, a melyre hivatalosak voltak *Adamich* Lajos, *Bellen* András dr. nejevel, *Bruss* E., *Corossacz* F. G., *Cosulich* Lajos lovag, *Dall'Asta* Szaniszló lovag és neje, *Garofolo* Izidor dr. és neje, *Gelletich* N. dr. és neje, *Gerbaz* E. és neje, *Grossich* Antal lovag és neje, *Minach* G. és neje, *Mohovich* M. és neje, *Ossoinack* G., *Ossoinack* L. nejevel és leányával, *Randich* G. dr. nejevel, *Sirola* A., *Stupicich* Péter, *Vio* Antal dr. és neje, továbbá *Mohovich* Donát és neje, *Ossoinack* András, *Manasteriotti* Eliodor és *Szigyártó* István. A menu a következő volt:

Consommé aux Zéphirs
Bouchées à la Reine
Branzine Sauce riche
Filets de boeuf à la Jardinière
Ecrevisses à la gelée
Poulardes de Styrie, Salade Compots
Pouding d'épinards
Parfait d'Amour
Chester cakes
Fruits, Desserts.

Ma este a kormányzónál ismét ebéd lesz, melyre a francia haditengerészet négy tiszteje, akik jelenleg kormányuk megbízásából az itteni torpedógyárban a francia haditengerészet számára megrendelt torpedókat veszik át, valamint több külföldi konzul hivatalos. A meghívottak teljes névsora a következő: *Aldassy* József, *Bachrach* Oszkár és neje, *D'Ans* Ágost, *Farnady* Elemér dr., *Ivanossich* és neje, *Lahalle* Frigyes báró, *Lebrecht* Viktor és neje, *Luppis* A. neje és leánya, *Meynier* Félix és neje, *Meynier* Florestine, *Meynier* Henrik. *Meynier* Károly, *Naville* Léonce, *Nicolaki* Nicolaidés és neje, *Rabot* Jenő, *Revelli* Albert és neje, *Roger* Nándor, *Salviati* Sándor, *Talon* E., *Thierry* Henrik és neje. — A mai menu a következő:

Le Consomé Archiduc,
Les Bouchés au Salpicon
Les Poissons Sce. Crevette
Les Jambons braisés au Madeira
Les Gateaux d'écrevisses à la gelée.
Les Dindoneaux rôtis.
Salade, Compotes panachées
Les Choux-fleurs à la Française
Les Parfaits au Maraschino
Chester Cakes, Desserts

— **Városi képviselők eskütétele.** A városi képviselőtestület ma délben 12 órakor rendkívüli ülésre gyűlt össze, a melyen *Copaitich* Máté, *Dumicich* Máté, *Eidlitz* Hugó és *Fésüs* György dr. városi képviselők ünnepiesen letették a képviselői esküt. *Roszner* Ervin báró kormányzó, a ki diszmagyarban jelent meg, olasz nyelven a következő beszédet intézte a képviselőtestülethez:

„Üdvözölve a képviselőtestületet, mely e rendkívüli ülésre összejött oly czézből, hogy jelen legyen annál az ünnepélyes fogadalmánál, a melyet *Copaitich* Zsigmond, *Dumicich* Máté, *Eidlitz* Hugó és *Fésüs* György dr. urak ma kezembe letenni fognak, kik mindnyájunk örömeire a közügy új, tevékeny munkáival választattak, üdvözölöm ezen most nevezett urakat is és felszólítom őket, hogy a városi statutum 47. szakaszában előírt esküt kezemhez letegyék.“

Erre a nevezett négy képviselő előbb előszóval tette le az esküt, azután pedig aláírták a fogadalmat tartalmazó okmányt. *Roszner* Ervin báró kormányzó melegen kezét szorított az új képviselőkkel és ezzel az ünnepies aktus véget ért.

— **A polgármester utazása.** *Vio* Ferencz dr. polgármester a holnap New-Yorkba induló *Pannonia* hajóval Palermóba utazik, a mely kikötőt a kivándorlási hajók rendszeresen érintik. A polgármester körülbelül egy hónapig fog Sziciliában maradni. Teendőit ez idő alatt az első alpolgármester, *Bellen* Antal dr. fogja ellátni. A polgármesternek utközben alkalma lesz személyesen meggyőződnie arról, hogy miként bánnak a kivándorlókkal.

— **Változások a MÁV. vezetésében.** Megbízható forrásból nyert értesülés szerint a kereskedelmi miniszteriumba behívott *Marx* János államvasuti igazgató által eddig ellátott *forgalmi főosztály* egyesülni fog az eddigi *kereskedelmi főosztály*tal, melynek igazgatója eddig *Schober* Albert miniszteri tanácsos, a zónatarifa egyik megteremtője volt. Minthogy *Schober* nyugalomba vonul, e nagyfontosságú szolgálati ágak vezetőjévé *Tolnay* Kornél eddigi debreczeni üzletvezetőt nevezték ki. Mint hírlik, utódjául debreczeni üzletvezetővé *Sztankovics* Mihály, jelenlegi kolozsvári üzletvezető-helyettes van kizemelve.

— **A Pannonia indulása.** A Cunard-társaság *Pannonia* gőzöse holnap reggel hagyja el kikötőnköt 1930 utassal, vagyis a hajón elhelyezhető teljes létszámmal. Több mint ezer utas nem talált már helyet a gőzösn s ezeket holnap és szombaton fogja egy-egy különvonat vasuton Antwerpenbe szállítani, hol a Cunard-társaság legközelebbi gőzöse veszi fel őket.

— **A kivándorlás növekedése.** Mint *New-Yorkból* jelentik, a kivándorlás szeptember havában ismét nagyon emelkedett, amennyiben az összes európai kivándorlók száma 80,365 volt. Ebből hozott a *White Star* 17,403, az Északnémet *Lloyd* 12,149, a Hamburg-Amerika 10,744, a Cunard 10,146 kivándorlót. A többi hajózási vállalatra külön-külön 1000—4000 kivándorló jutott.

— **A dalmáciai helytartó ügye.** *Handel* báró dalmáciai helytartó ügyében a zárai *Narodni List* szombati számában az összes jegyzőkönyveket közölte a hivatalnokok ellen indított vizsgálatokról. A lapszámot később elkobozták. A lapban többek között volt egy cikk *Pellegrini* tartományi törvényszéki elnök ellen. Az a hír volt elterjedve, hogy több horvát képviselő a tartománygyűlési elnök vezetésével legközelebb Bécsbe utazik,

hogy meginterpellálja *Körber* dr. miniszterelnököt: mit szándékozik tenni a képviselők ismert nyilatkozatával szemben, hogy a tartománygyűlés ismét munkaképes legyen. A küldöttség a királyhoz is kihallgatásra akar menni. A tartománygyűlésen felolvasott nyilatkozathoz eddig az összes képviselők csatlakoztak.

— **Honvédségi ellenőrző szemle.** Ma reggel 9 órakor tartották a Macello utcai honvédkaszárnyában a honvédségi ellenőrzési szemlét, mely teljes rendben folyt le. Az utczákon már kora reggel sok diszbe öltözött honvédtisztet lehetett látni, kik az ellenőrző szemlére siattak.

— **Postások kirándulása.** A magyarországi és horvátországi m. kir. postamesterek egyesületének tagjai Zágrábban kongresszust tartottak. Ez alkalomból negyvenen ellátogattak Fiuméba és innét holnap reggel utaznak tovább Velenczébe. Az itteni főpostahivatal a kirándulókat ünnepélyesen fogadta és tiszteletükre ma este 80 teritékes bankettet ad a De La Ville szállodában. A kirándulók az államvasutakon ingyen jegyet, a Magyar-horvát tengerhajózási társaságtól pedig féláru jegyet kaptak. A fiumei postahivatal Velenczébe egy tiszviselőjét küldi ki, hogy kalauza legyen ott kivaandorlóknak.

— **Osztrák agyarkodás ellenünk.** A *Neue Freie Presse* ma érkezett számában azt írja, hogy az *Ultonia* kivándorlási hajó, amely 2000 kivándorlóval indult el Fiuméből New-Yorkba, a spanyol partokon elsüllyedt, holott az *Ultonia* az *Adria* igazgatóságához érkezett kábelsürgöny szerint már október hó 12-én szerencsésen megérkezett New-Yorkba s tegnap már ismét elutazott onnan Fiume felé 713 visszavándorlóval. A bécsi lapnak valótlan hite annak az áldatlan harcznak az eredménye, amelyet a német hajóostársaságok a Cunard Line s a magyar kikötőből utnak indult hajók ellen megindítottak. Nem az első valótlan hite ez a bécsi újságnak. Csak pár hét előtt röpitette világgá azt, hogy a Fiuméből elindult *Carpathia* hajón pestises betegek vannak, ezt a hirt is meg kellett czáfolni, mert ez is, mint a mai, valótlanak bizonyult.

— **A vasárnapi kirándulások Pólabá.** A Magyar-horvát tengerhajózási társulat közhírré teszi, hogy a vasárnapi kirándulókat Fiume-Abbazia-Póla között vasárnaponként — ha az időjárás kedvező — továbbra is megtartja.

— **Menetrendváltozás.** November elsejével a Magyar-horvát tengerhajózási társaság menetrendjében a következő változások fognak beállani:

a) a dalmáciai szolgálatban: — A Fiume-metkoviczi vonalon az indulás Zárából 7 óra 30 perczkor reggel történik, ennek folytán a megérkezés Sebenicoban egy félórával előbb következik be. — A Fiume-brazzai vonalon az indulás 6 óra 30 perczre este van megszabva délután egy óra helyett. A hajó ezentel Makarskát is érinteni fogja. — A Fiume-Dalmácia-albaniái vonalon a menetrend az eddigi marad, t. i. minden második szombaton 7 órakor este. a A Fiume-Segna-Zárai vonalvsn a téli idény alatt a hajók Verbenicot nem fogják érinteni. — A gyorshajók menetrendje (No. I.—IV), a Fiume-Cattaror. a Fiume-Lussingrande-Zárai vonalak nemkülönben a Trieszt-cattarói gyorshajók menetrendje változatlan marad.

b) az isztriai szolgálatban: A Lovranafianonai hajóközlekedés megszűnik. Ehelyett egy új Rabaz-fiumei vonalt létesítenek. Fianona, Bersec, Moschienizze, Lovrana és Abbazia érintésével. Az indulás — vasárnap kivételével — Rabazból 6 óra 30 perczkor reggel, Fiuméből 12 óra 30 perczkor délben történik. A

Fiume-Abbáziai vonalnál a Fiuméből 6 órákor és az Abbaziából 7 órákor este induló hajó-
járatok elmaradnak. A többi vonal menetrendje érintetlen marad.

c) a parti szolgálatban: a Fiume—Czir-
venicza—novi-i vonalon az elindulás Noviból
reggel öt és délután egy órára, Fiuméből reg-
geli 9 óra 30 percre és délután négy órára
lett megállapítva. A Fiume—buccari-i vonalon
a téli évad alatt az indulás Buccariból nyolcz
órákor reggel, Fiuméből két órákor délután
történik.

d) az olasz szolgálatban: A hajó-
járatokat minden vonalon hetenként kétfőre szállítják le,
még pedig a Fiume—anconai vonalon az
indulás Fiuméből minden reggel 7¹/₂ órákor,
minden csütörtökön 8 óra 15 perczkor;
Anconából minden szerdán 7 órákor reggel és
minden szombaton 8¹/₂ órákor este történik.
A Fiume—velencei vonalon az indulás Fiu-
méből minden kedden és szombaton 8¹/₂
órákor este és Velenceből minden csütörtökön
és hétfőn 8 órákor este történik.

— **Az elgázolt kis fiu.** Megírtuk mult
keddi lapunkban, hogy a kis Schmidt Danielt,
akit a 154. számú villamos kocsii elütött, a
kórházba vitték. Mig akkor sérüléseit sokkal
komolyabb természetűnek hitték, most arról
értesülünk, hogy a kis fiu állapota annyira
javult, hogy tegnap elhagyhatta a kórházat.
A kis Schmidt szülei vel együtt holnap fog a
Pannonia hajóval innen New-Yorkba utazni.

— **Európa legnagyobb karbid-
gyára.** A római dalmát társaság, mely Szebe-
nikóban karbid-telepet tart üzemben, a régi
6000 lóerejű vízműhöz újabb, 26000 lóerejű
telepet épített. Az új karbidgyár szintén a
Kerka folyónál épült, a régítől mintegy 30
kilométer távolságban. Beleszámítva a villamos
berendezést is, melyet a Ganz és Társa buda-
pesti cég szerelt fel, közel öt millió koronába
került a telep felépítése. Ezek szerint a szebe-
nikói karbidgyár a legnagyobb ilyfajta gyár
Európában.

— **Gyorsíró-tanfolyam.** A Magántiszt-
viselők Egyesületében holnap kezdődik a gyors-
író-tanfolyam. Akik e tanfolyamot látogatni
akarják, a mai nap folyamán még beiratkoz-
hatnak.

— **Elitelt kivándorlási ügynök.** Lő-
cséről írják: A gölnczbányai fozogató-
rajtolt arra, hogy Weber Mór jekelfalvi lakos
egy külföldi hajóstársaság érdekében működik
és kivándorlókat közvetít. Ezért a szolgabíró
az ügynököt nyolcz napi elzárásra és százhatvan
korona pénzbüntetésre ítélte.

TARKA VILÁG.

Váratlan honorárium.

Egyik jeles írónk még a nyáron írt egy
tárczát, amelyben alaposan leszidta a cseléde-
ket. Ami cselédmizéria csak elhangzott valaha
a földtekén, az mind benne volt e tárczában.

Másnap reggel testületileg vonult be az
íróhoz a szakácsnéja és szobalánya.

— Nagyságos ur, olvastuk ám, hogy mit
tetszett ma írni az újságban.

— Igazán? No az szép maguktól, hogy
az irodalommal is foglalkoznak!

— De a nagyságos urtól nem szép ám!...
Mi felmondunk és két hét múlva elmegyünk
innen. Nem szolgálunk olyan urat, aki így le-
becsüli a testületünket!

Az írónak nem is volt kitogása a fölmon-
dás ellen. Sőt még örült is neki, mert család-
dostul nyaralásra készült. A felesége meg is
dicsérte:

— Látod, ez a tárcza nekem is tetszett!
Jó, hogy egyszer már kifiguráztad őket! Eleget
szekáltak már engem.

De mikor ősszel visszatértek a nya-
ralásból, ismét szükségük lett volna cseléd-
ségre. Elküldtek a cselédszerzőhöz, aki azon-
ban visszaüzenté:

— Annak az urnak nem küldök cselédet,

még ha száz torintot fizet se. Tiltja a testületi
szellem! Minek figurázta ki a cselédeket.

Sorra járták az összes intézeteket, de min-
denütt ezzel utasították el őket. És most, hogy
cseléd nélkül maradtak, az író felesége szemre-
hányóan mondta a férjének:

— Igazán, nem is tudom, hogy miért ir-
tad azt a tárczát!... Különb is gyöngé do-
log volt nagyon!...

Kijavította.

Ujházi Ede egy alkalomkor egy szép ezüst
veretű botot ajándékozott Latabár Endrénnek.
A fogantyú alatt egy kis aranylemez volt.
Erre a következő ajánlást akarta vésetni:

Latabárnak — Ujházi.

Oda is adta a botot egy vésnöknek. Né-
hány nap múlva elmegy a botért, megnézi a
véset és a következő perczben ugyancsak
zuhogott a szájából a sok «marha».

A botra ugyanis ez volt vésetve:

Lothobárnak — Ujházi.

— Mit vésetett maga ide? mi?

— Hát kérem, nem volt jó magyarul írva,
— kijavítottam! — szöjt a vésnök.

Szereti a gyermekeket.

Tollagi Adolf, a kiváló színész, szobát
keresett. Talált is egy kedvre valót és már-
már felvette, mikor a szomszéd szobában fül-
süketítő zajt hallott.

— Teremtő atyám, mi ez?

— A szomszéd gyerekei játszanak, — fe-
lelé az asszony.

— Es mindig ilyen lármások az édeskék?
— kérdi Tollagi.

— Oh nem! csak ha itthon vannak, —
nyugtatóta meg a kómikust az asszony. De
különb is egy hónap múlva már kiköltöz-
kődnek.

— Igen? — felelé Tollagi. No, akkor majd
egy hónap múlva visszajövök. Tudja asszo-
nyom, én nagyon szeretem a gyerekeket, de
nem szeretem a lármát. Nem tudnám lelke-
mre venni, hogy szegény kicsikék miattam ne or-
dithassanak.

Azzal sietve odébb állt.

Változik-e az asszony?

Hajduszoboszló főjegyzője a városi levél-
tárban 1652-ből egy rozsmaring-szagu, nő írás-
sal írt levélket talált, melynek tartalma a kö-
vetkező:

„Az uram delizsánccal Szolnokra ment.
Esthajnali csillag feljövése után a kis-
kapuba várom.

Óleli Borbála.

U. i. A kutya meg lesz kötve, a mé-
ceses a kis a blakba fog égni, lassan járjon.
Borbála.

Nos hát, kérdjük szeretettel, változtak-e
azóta az asszonyok?

KÖZGAZDASÁG.

+ **Uj piac a bornak.** Érdekes és
figyelemreméltó az, hogy hogyan igyekszik a
borkivitelét fejleszteni Németország, ahol pedig
a bor nem játszik oly jelentékeny szerepet,
mint más országokban. A németek, kik már
Kinába is sikerrel vezették be boraikat, most
arra gondolnak, hogy boraikat a felkelő nap
országában is elhelyezik. A véres harc a tá-
vol keleten még egyre tart és senki sem tudja,
hogy milyen véget fog élni, de egy né-
met borkereskedelmi szaklap máris arra
figyelmezteti a német bortermelőket s bor-
kereskedőket, hogy Japánban az általános
életmód és táplálkozás változóban van. A ja-
pánok a rizsevésről kezdenek áttérni a huse-
véésre és miután a mészáros még mindenütt
a korsmáros es borkereskedő utóroja volt,
az idezett lap az utóbbiakat arra figyelmezteti,
hogy a husevés terjedése folytán a japán nép
a borivók közé fog sorakozni és a német
borkereskedők jól teszik, ha fölkeresik a
mikádó birodalmát. Nálunk, sajnos, másképp áll
a dolog. A mi kereskedőinknek eszük ágába

sem jut a kivittel kísérletezni, mert nincs
vállalkozási szellemük és félnek a netáni költsé-
gektől. Reméljük, hogy időjárástával kereske-
dőink mégis csak igyekeznek majd boraikat a
külföldi piacokon elhelyezni.

+ **Trieszti jutagyártás.** Triesztből
jelentik nekünk: Tegnap volt az itteni jutagyár
közgyűlése. Az utolsó üzletév tiszta nyeresége
153.163 koronára rug. A közgyűlésen a szük-
séges leírások után az osztalékot 10 koronában
állapították meg. Az első mérleg, mely az
1901. június 12-től 1902. június 30-ig tartó
időszakra terjed ki, 17,515 korona veszteséggel
záródott.

+ **Raktárhány Triesztben.** Csak a
napokban írtunk arról, hogy Fiumében az idén
rendkívül nagy bajt okoz a raktárhány, mi az
érkező áruk beraktározását teszi lehetetlenné.
Ugyanerről a bajról panaszkodnak mostan
Triesztben, hol az idén akkora mérveket öltött
az alkalmas kikötési hely hiánya és a raktárhány,
hogy a trieszti jelentékeny hajózási cégek
földerjlesztést intéztek az osztrák kereskedelmi
miniszterhez az abnormis állapotokon való se-
gítés érdekében. A panasztevők között van
többek között az Adria magyar tengerhajózási
társaság, a Schenker és Társa cég, a Cunard
és Wilson Line és az olasz Navigazione Ge-
nerale társaság. A hajózási társaságok és cé-
gek ügynökei az osztrák parlament ele akar-
ják vinni a dolgot, ha a kereskedelmi minisz-
ter nem fogja saját hatáskörében a megfelelő
intézkedéseket megtenni. Érdekesnek tartjuk azt
a kérdést fölvetni, hogy azokat a tengerentuli
gabonaszállítványokat, melyeket raktárhány
miatt Fiuméből Triesztbe irányítottak, hogyan
foglalják ott beraktározni, ha ott is ily raktár-
hány uralkodik.

Idegentorgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Schulhof A. Bécs. —
Pollák dr., Keppich dr. Budapest. — Ericum
Gyula Bécs. — Woodburg L. Washington. —
Waidmann G. Budapest. — Waldmann E.
Bécs. — Kirr A., Dinst L., Kobele István,
Blau Budapest. — Gross E., Saljen Bécs. —
Cossovich, Okter Trieszt.

Deák szálloda. Csepessányi A., Kiss Ilona
Budapest. — Illés István és neje Szatmár. —
Ferenczy Károly és fia Nagybánya. — Pinter
József és neje Vrbovsko. — Bernát Béla és
neje Hátszeg. — Hoffmann Ottó Lipcse. —
Bölecz Károly és neje Ercsi. — Katki S. Zág-
ráb. — Kovács Lajos és neje Gyoma. — Merzu
Jenő Szilágysomlyó. — Szalay Ottó Devecser.
— Hostinc György dr. Bécs. — Söbek Sándor
és neje Bekes. — Kirchmayer Ágoston és neje
Szepesváralja. — Ország Ilona Budapest. —
Grossmann Károly Bécs.

Lloyd szálloda. Ozbold József dr. Veglia.
— Burger Ede, Hermann Rezső dr. Bécs. —
Heller Adolf Mannheim. — Bondy Adolf Buda-
pest. — Djokić Lázár, Gligorievics Simon
Belgrád. — Strohal Sándor Ogulin.

De la Ville szálloda. Holub István Ra-
jeczfürdő. — Spiró Bassi Velence. — Horn
Giza Budapest. — Mende Aurél Bécs. —
Kristófi J. Trieszt. — Kohn József Tarczal.
— Szabó Imre Kaposvár. — Wikola Károly
Heves. — Viktor Marczel dr. U.-Ostrok.

Hungária szálloda. Wolk Vilma, Wolk
Emma Budapest. — Saulics Anna Istria. —
Holz Sándor Budapest. — Weiss Adolf Zág-
ráb. — Rusz Adolf Bécs. — Nagy Sámuel
Budapest. — Kafya Hermina Temevár.

Quarnero szálloda. Glowmann Sándor
Trieszt. — Melkáz Felix Allenmarkt. — Go-
korn I. Zágráb. Suty Antal Trieszt. — Glantz
Ödön Bécs. — Falcke W. Szent Gallen. —
Roth Ede Neurnberg. — Banboschek Frigyes
Trieszt. — Stoganovits György Abbazia. —
Glatti János Póla. — Kimz Viktor Troppau.
— Fabiani N. Bécs. — Hoffmann Heinrich
Zágráb. — Dusik N. Bécs. — Schenger Cle-
mentin Semling.

Aki olcsó és jó
BUTOR

őhajt vásárolni, vegye azt az általános ismert és megbízható asztalos és kárpitos

butor ezégnél

J. Hertmann & Figlio

(ezelőtt Sachs succ.)

Via Governo, - FIUME.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Elegánsan butorozott

utcai szoba külön bejárattal első emeleten nov. 1-ére kiadó. Ugyanott 1-2 fiatal ember kftűnő házi kosztot kaphat. Czim: Via Pomerio 9. sz. I. em. 11. számú ajtó (Casa Venutti).

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japan és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCSÁR

Bazár „Al Buon Mercato“

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —
NAGY VÁLASZTÉK.

Mindenmü csipők, gyermekjáték, diszmitárgyak és utazási cikkekben.

Ujságkihordó (asszony is lehet) azonnali felvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Köbögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

Végeladás

Csak még néhány napig tart

Mint hogy butor üzletemet véglegesen felosztatom, a raktáron lévő összes árut mélyen leszállított árban eladom.

**Hálószoba butor, matt
Ebédlőszoba butor, matt
Szalon butor, matt
Irodai butorok és
teljes szoba berendezések**

matt, vagy fényezett egyes butor, darabok, pamla-
gok, székek, konyhába való butorok, képek, tük-
rök stb.

Alkalmi vétel

Szálloda tulajdonosoknak, vendéglősöknek és fiatal házásoknak.

ROSENBERGER I.

Fiume — Corso 12 — Fiume.

BERLITZ SCHOOL

nyelviskola felnőttek részére.

Külön tanfolyamok nőknek és férfiaknak

Prospektus ingyen és bérmentve.

Megkeresések és felvilágosítások

Via Ciotta 3. szám. **FIUME** Via Ciotta 3. szám.

Hirdetések és előfizetések

„A TENGERPART“

ezimű politikai napilapra felvételnek a lap kiadóhivatalában: **Fiume „Adria“ palota.**

Inserzioni ed abbonamenti

per il giornale politico quotidiano

„A TENGERPART“

si ricevono nell'amministrazione del giornale.

FIUME, PALAZZO „ADRIA“.

„Adria“ magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság. Atlanti szolgálat.

1904. október havában az alant felsorolt első osztályú gőzösök vagy ezek helyettesei fognak Fiuméből az alant megjelölt irányokban és külföldről hazafelé indítani, feltéve, hogy rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

KIVITEL			BEHOZATAL			
H o v á	G ő z ő s	Kelet	H o n n a n	H o v á	G ő z ő s	Kelet
New-York	»Slavonia«	6	Bordeaux	Fiume	»Baross«	25/IX - 5/X
Liverpool ¹⁾	»Tyria«	1-10	Rotterdam	»	»Bathori«	25/IX - 5/X
Rotterdam, Antwerpen ²⁾	»Duna«	5-15	London	»	»Deák«	25/IX - 5/X
Hull, Newcastle o/T	»Austria«	5-15	Rouen	»	»B. Kemény«	1-10
Liverpool ¹⁾	»Flaminian«	5-15	Glasgow	»	»Szent István«	1-10
Rouen	»Stefánia«	10-20	Liverpool	»	»Algerian«	1-10
Hamburg ¹⁾	»Lusitania«	10-20	Rouen	»	»Zichy«	1-10
London ¹⁾	»Jago«	10-20	Rotterdam	»	»Andrássy«	5-15
Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro			Hamburg	»	»Pergamon«	5-15
Santos [*]	»Nagy Lajos«	20	Bordeaux	»	»Szecheny«	10-20
New-York	»Pannonia«	20	Liverpool	»	»Brescia«	10-20
Bordeaux [*]	»Balaton«	15-25	New-York	»	»Ultonia«	18
Lissabon ¹⁾ , London	»Kolozsvár«	15-25	Glasgow	»	»Tizsa«	15-25
Liverpool	»Aleppo«	15-25	Westhartleppol	»	»Matlekovits«	15-25
Glasgow [*]	»Baross«	21-31	Liverpool	»	»Palermo«	15-25
Rouen [*]	»Bathori«	21-31	London	»	»Syria«	15-25
Hamburg ¹⁾	»Venezia«	21-31	Hamburg	»	»Soederhamn«	15-25
Liverpool ¹⁾	»Bulgarian«	21-31	Rouen	»	»Kálmán király«	21-31
Hull, Newcastle o/T	»Ebro«	21-31	Hull, Newcastle o/T	»	»Volturno«	21-31
Rotterdam, Antwerpen	»Szeged«	25/X-5/XI	Buenos Ayres	»	»Tibor«	25 X - 5 XI
			London ¹⁾	»	»Murillo«	25 X - 5 XI
			Liverpool ¹⁾	»	»Pavia«	25 X - 5 XI

A * -gal megjelölt viszonylatban a gőzös **Triesztet** is érinti.

Atrakodó szolgálat közvetlen hajóaklevelek alapján a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai tengeri kikötőkbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, keletindiai, chinai és japáni vonalaira.

¹⁾ Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse, illetőleg hogy ezt a járatot ne teljesítse vagy későbbre halasztja.

Középtengeri szolgálat.

FIUME—MALTA—OLASZORSZÁG—DÉL FRANCZIAORSZÁG—SPANYOLORSZÁGI vonal.

Fiuméből: »Rákóczy« október 6-án, »Lederer Sándor« 13-án, »Szent László« 20-án, »Kassa« 27-én.

Valenciából: »Kassa« október 5-én, »Zrinyi« 12-én, »Mátyás király« 19-én, »Rákóczy« 26-án.

TYRRHENI VONAL.

Az első osztályú gyorsgőzös **ÁRPÁD** minden szerdán délben **Marseilleből Genuába** indul és pedig 1904. október 5-én, 12-én, 19-én és 26-án. Minden csütörtökön este 8 órakor **Genuából Nápolyba**. Minden szombaton délután 4 órakor

Nápolyból Marseillebe és pedig 1904. október 1-án, 8-án, 15-én, 22-én, és 29-én

FIUME-ÉSZAKAFRIKAI vonal. Fiuméből: indul »Adria« október 6-án, »Szápáry« 20-án.

Tangerből: indul »Szápáry« október 3-án. »Adria« 17-én, »Szápáry« 24-én.

„Adria“ magyar kir. Tengerhajózási részvénytársaság. - Fiume.

FIUME - NEWYORK

közvetlen összeköttetés Ejszak - Amerikával.

A „Cunard Line“ angol hajózási társaság gőzöseivel. Vezérigazgatóság a magyar korona országai részére: „Adria“ m. kir. Tengerhajózási r. t.

III. osztályú menetjegyek

Fiumétől Newyork-ig

Beleértve a hajón való étkezést és a kétnapos ellátást Fiumében

➤ **180 Korona** ➤

Legközelebbi gőzösök indulnak:

„Pannonia“ október 20.án – „Ultonia“
novemb. 10.én – „Slavonia“ novemb. 24.én

A **fiumei kivándorlási iroda** (Via Alessandrina) készséggel és díjtalanul szolgál mindazon fővilágosítással, melyre a kivándorolni szándékosoknak szükségük van.